

προσκληθείς με άλλους λογίους από τὸν περιώνυμον Καρδινάλιν Σιμένην (Ximenes), Πρωθυπουργὸν τῆς Βασιλείσης τῆς Ἰσπανίας Ἐλισάβετ εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τῆς πολυγλώττου παλαιᾶς Διαθήκης, γνωστῆς ὑπὸ τ' ὄνομα Biblia Complutensis, ἀπέβίωσε δὲ ἐν Μαδριτίφ. Ἴδε τὸν ἀριθμὸν 15.

ΔΟΥΚΑΣ (Νεόφυτος)- Ἐγέννηθη κατὰ τὸ 1760 ἔτος ἐν τῇ κώμῃ τοῦ κατὰ τὴν Ἠπειροῦν Ζαγορίου Ἄνω Σουδενα, ἐκ γονέων ἐνδεῶν. Κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του νοσήσαντα βαρῶς, ἢ μῆτηρ του τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὴν πλησίον τῆς Κωμοπόλεως Ἄνω Σουδεναῖ ἱεράν μονὴν τῆς Εὐαγγελιστρίας, καὶ ἐπομένως ἅμα ἀνέρρωσεν, ἔλαβε τὸ μοναστικὸν σχῆμα, καὶ μετὰ ὀκταετῆ διατριβὴν καὶ ἄσκου διακονίαν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ ἐχειροτονήθη ἱερεύς. Παρελθόντος δὲ μικροῦ χρόνου, ὁ Νεόφυτος μετέβη εἰς Ἰωάννινα, καταφλεγόμενος πρὸς τὴν παιδείαν ὑπὸ διακκοῦς ἔρωτος. Κατὰ πρῶτον ἐμαθήτευσε παρ' ἰδιαιτέρῳ τινὶ διδασκάλῳ ἀκολουθῶν δὲ κατετάχθη εἰς τὸ δημόσιον σχολεῖον, τρεφόμενος μόνον ὑπὸ ξηροῦ ἄρτου, μὴ ἐπαρκῶν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ φιλοχρημάτου διδασκάλου του, ὅστις παρέργως πῶς τὸν ἐδίδασκε. Ἔνεκα δὲ τούτου ὁ Νεόφυτος μετέβη εἰς Μίτσοζον, ἀναδεχθεὶς αὐτόθι ἑφημερίαν τινά· καὶ οὕτως ἰ-

ρατεῦων μὲν ἀφ' ἐνός, διδάσκων δὲ ἀφ' ἑτέρου ἄλλους, ἐπορίζετο τὰ πρὸς ἀγορὰν βιβλίων καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ διδάσκοντος αὐτὸν ἀνώτερα μαθήματα ἀναγκαῖα χρήματ. Ἀποπερατωθεῖσης τῆς ἐγκυκλίου παιδείας του, μετέβη εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου ἐσχολαρχοῦσε Λάμπρος ὁ Φωτιάδης. Διαρρημισθείσης δὲ ἐν βραχεὶ διαστήματι τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ Νεοφύτου, οἱ ἐν Βιέννῃ ἐμπορευόμενοι Ἕλληνες ἐσπευσαν νὰ τὸν προσκαλέσωσιν ὡς ἐφημέριον τῆς αὐτάθι Ἐκκλησίας των. Ὁ Νεόφυτος μεταβαίνων κατὰ τὸ 1803 ἔτος εἰς τὴν μεγαλόπολιν ταύτην, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰς γνώσεις του, καὶ νὰ φανῆ ὡρέλιμος εἰς τὸ γένος του. Καὶ τῷ ὄντι ἐπραγματοποίησε τὴν ἰδέαν ταύτην, ἐκδίδων τὴν σειρὰν ἅπασαν τῶν Ἑλλήνων λογογράφων καὶ ποιητῶν, μετὰ τῶν ἀναγκαίων κριτικῶν σημειώσεων. Δώδεκα ἔτη διέτριψεν ὁ Νεόφυτος ἐν Βιέννῃ, διδάσκων μὲν τὴν ἡμέραν τοῦς παιδὰς τῶν ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ διαμενόντων Ἑλλήνων, γράφων δὲ τὴν νύκτα ὑπὲρ τῆς προσόδου τῶν γραμμάτων. Κατὰ τὴν διατριβὴν του ταύτην ἐξερράγη μεγάλη φιλονεικία περὶ τῆς ἀρχαιοτέρας καὶ νεωτέρας γλώσσης πρὸς τὸν Κοραῖν, ἐπειδὴ παραδεχθεὶς ὁ Δούκας εἰς τὰ φιλολογικὰ του πονήματα τὴν χρῆσιν τῆς ἀρχαίας γλώσσης, δὲν ἐ-